

OBSAH

Předmluva	11
Část 1: Historie, organizace péče o enuretiky, definice enurézy a inkontinence, faktory ovlivňující vznik enurézy	13
Historie	13
Organizace péče o enuretiky	14
Poruchy vyprazdňování moči u dětí	15
Anatomické a fyziologické poznámky k činnosti dolních močových cest ...	17
Regulace močení při plně vyvinutém systému nervových spojení	31
Faktory ovlivňující opožděný vývoj v udržování moči a stolice u dětí	33
Zátěž – stres – pomočování	36
Pomočování na podkladě organických příčin	37
Část 2: Vývoj a výchova	39
Vývoj	39
Výchova	48

Část 3: Výchova dětí s opožděným ovládním močení	59
Hlavní chyby ve výchově dětí s opožděným vývojem udržování moči a stolice	63
Sociální vztahy	68
Rehabilitace dětí s nočním pomočováním a „pokakáváním“	71
Otázky a odpovědi	79
Část 4: Enkopréza („pokakávání“)	83
Definice	83
Fyziologické a patogenické údaje	84
Vývoj	85
Organická a funkční porucha vyprazdňování	88
Zácpy	90
Otázky a odpovědi	91
Část 5: Obávaná dvojice: pomočování a „pokakávání“	93
Závěr	94
Příloha – Mikční karta	
Literatura	95
Slovníček	97
Rejstřík	102
Summary	105

PŘEDMLUVA

Obsah publikace je rozložen do pěti částí. V první části se autoři zabývají historií, organizací péče o enuretiky, předkládají přehled definic z této oblasti a faktory, které mohou ovlivnit vznik pomočování (enurézy) a „pokakávání“ (enkoprézy). Ve druhé části vysvětlují fyziologii ovládní močení a zdůrazňují zásady vývoje této funkce. Ve třetí části jsou rozebírány příčiny opožděného vývoje v udržování suchých nocí a navrhovány způsoby, jak potíže odstranit nefarmakologickou cestou. Čtvrtá část se zabývá problematikou „pokakávání“. Pomočování a „pokakávání“ se mnohdy vyskytuje společně, o této problematice se pojednává v páté části.

Publikace tedy přímo neřeší určitou terapii jakékoliv formy enurézy či inkontinence. Autoři popisují fyziologický vývoj systémů ovládajících vyprazdňování moče a stolice. Upozorňují na komplikace, které mohou vzniknout v souvislosti s opakovaným narušováním fyziologického vývoje v této oblasti. Právě neznalost vývoje dítěte do pěti let může ovlivnit vznik skutečné enurézy a enkoprézy. Publikace nemá tedy charakter léčebný, ale preventivní.

Při výchově dítěte k udržování hygienických návyků (tj. udržování moči a stolice) bychom měli vycházet z faktu, že enuréza i enkopréza jsou symptomem, respektive signálem, který upozorňuje na „problémy dítěte“. Z toho plyne také přístup k řešení těchto symptomů, a to jak ze strany rodičů, tak i ze strany lékařů a psychologů. Obvykle se ale v těchto případech řeší pouze následek, a ne příčina. Příčina bývá většinou v celkovém psychickém i somatickém stavu dítěte a ve vyzrálosti těchto funkcí. Chceme-li dítě zbavit této nepříjemné zátěže, musíme hledat především příčinu uvedených symptomů.

Pomočování mívá různou frekvenci a dochází k němu i různým způsobem. Jedno dítě může mít dvě nebo tři mokré noci nebo jeden

mokrý den. Jiné dítě je mokré několikrát za noc. A jsou ještě děti, kterým se to ke vši smůle stává i několikrát za den. Mezi těmito dvěma extrémy je mnoho různých vzorů pomočování. Platí zde, ostatně jako v celé medicínské problematice, že každý pomočující se jedinec má svůj specifický typ pomočování. Nelze tedy vždy přímočaře přenášet zkušenosti na různé jedince. Právě rozpoznání rozdílů mezi jednotlivými vzory pomočování je předpokladem pro individuální pomoc.